

E D I T U R A S C R I P T U M[®]

Mesagerul Cincizecimii

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

USACI, NIKOLAI

Mesagerul Cincizecimii / Nikolai Usaci, Vladimir Tkacenko. -

Oradea: Scriptum, 2011

ISBN 978-973-1813-43-1

I. Tkacenko, Vladimir

284.57

Mesagerul Cincizecimii

(Ivan Voronaev și tovarășii lui de luptă)

Nikolai Usaci
Vladimir Tkacenko

*O parte din istoria
mișcării penticostale din Rusia*

Editura Scriptum®

Oradea

Această carte a apărut la inițiativa și sub îngrijirea lui Cornel Nistor,
pastor al Bisericii Penticostale Române „Betleem“ din Londra
Sherrick Green Road, NW10 1LB, Londra,
Tel. +447919525992 • E-mail iesurun@hotmail.com
care a finanțat acest proiect editorial.

Originalul publicat în limba rusă sub titlul
Посланик Пятидесятницы
(Иван Воронаев и сподвижники)
de editura «ГКФ», Винница (Vinnytsia, Ucraina)
© 2007 Nikolai Usaci, Vladimir Tkacenko
ISBN 978-966-7151-91-1

Ediția în limba română, publicată sub titlul
Mesagerul Cincizecimii
de Nikolai Usaci, Vladimir Tkacenko

© 2011 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

*Cu excepția cazurilor când este specificat altfel,
toate citatele biblice sunt din traducerea D. Cornilescu.*

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-973-1813-43-1

Tiparul executat în U.E.

CUPRINS

Cuvânt înainte la ediția în limba română.....	9
Prefață	13
Partea I	17
Începutul	21
Instaurarea creștinismului în Rusia Kieveană	22
Marea schismă între Biserica de Vest și Biserica de Est	26
Biblia în limba slavă.....	27
Apariția primilor protestanți.....	28
Strigolnicii.....	31
Erezia novgorod-moscovită	33
Matei Bașkin și Feodosi Kosoi	36
Opricinina	39
Marea schismă în Rusia.....	41
Mișcarea „hristoverilor“	43
Duhoborcestvo	47
Molocanii	53
Mișcarea evanghelicilor	64
Mișcarea de la Sankt-Petersburg	68
Partea a II-a	79
Viața în Siberia.....	88
Cincizecimea	93
Un alt vas de lut al Cincizecimii	102
Înființarea Uniunii Slave a Penticostalilor	108

Trimiterea.....	109
Instaurarea creștinismului în Rusia Kieveană	117
La drum.....	120
Întâlnirea crucială	124
Odessa	127
Începutul lucrării	133
Predica mângâierii	136
Vremea alegerii	140
Pământul bun	144
Răspândirea rapidă	146
Înființarea Uniunii Creștinilor de Crez Evanghelic din provincia Odessa	151
Vasili Pavlov	153
Ignati Podlesnii.....	162
Al Doilea Congres Teritorial al CCE din provincia Odessa.....	164
Și înălțimea, și adâncimea.....	167
Lărgirea granițelor.....	182
Confruntarea cu păgânismul	184
Războiul ideilor	187
Primul Congres al Uniunii CCE din Ucraina	193
Orizonturi noi	197
Întâlnirea cu teosofii	203
Moartea Verei Voronaeva	210
Al Doilea Congres al Uniunii CCE din Ucraina.....	213
Primul Congres al Uniunii Naționale a Bisericilor CCE.....	218
Atmosfera din jurul congresului	219
Munca și lupta continuă	237
Bolobocul și sulița.....	245
Roadele și semănatul nou al seminței	253
Vântul schimbărilor	257
Limitarea activității organizațiilor religioase.....	260
Pe căi necunoscute.....	264
Istoria unei evadări	273
Începutul prigoanei.....	284
Lovitură la Uniunea CCE	291
Campania de clevetire	301

Junghiați și risipiți	309
Încheierea acuzațiilor	312
Ivan Iosifovici Slavic	317
Roabele Domnului	320
Drumul suferinței	324
Defăimarea memoriei	336
„Templul socialismului“	339
Sprijinul internațional.....	345
După noaptea cea lungă	352
Moartea și viața	356
Pe Stâncă... ..	359
Epilog.....	362
Din partea autorilor.....	366
Anexa 1: Întoarcerea din Siberia.....	368
Anexa 2: Slavă statului sovietic timp de 20 de ani	371
Anexa 3: Interviu cu doamna Voronaeva	377
Anexa 4: Proces verbal.....	379
Anexa 5: Proces verbal.....	385
Anexa 6: Extras din procesul verbal al Primului Congres al creștinilor CCE din URSS	401

CUVÂNT ÎNAINTE LA EDIȚIA ÎN LIMBA ROMÂNĂ

In timp ce asistentele de zbor pregăteau pasagerii pentru aterizare, în difuzoare se auzi vocea comandantului de echipaj de pe aeronava care plecase cu 9 ore înainte de pe aeroportul Vucova din Moscova și se pregătea să aterizeze pe aeroportul din Magadan, din Extremul Orient. Într-o engleză cu accent rusesc, comandantul echipajului ne-a anunțat că la sol sunt minus 40 de grade Celsius. M-am uitat spre fratele Boloș Filip, diacon în Biserica Penticostală „Betleem“ din Londra, care era alături de mine, și l-am întrebat dacă și el a înțeles același lucru. Mi-a răspuns afirmativ. După ce s-au deschis ușile aeronavei și am ajuns în capul scârilor, când am inspirat pentru prima data aerul acela rece, nările mi s-au lipit instantaneu, că a trebuit să le dezlipesc cu degetele. Atunci am înțeles ce înseamnă Siberia.

După un control sumar al pașapoartelor, într-o sală rece de așteptare, ne-au fost aduse bagajele. Mi-am băgat mâna în geanta cea mare unde știam că am căciula groasă pe care mi-o cumpărasem dintr-un magazin din Londra. După ce mi s-au încălzit urechile, eram pregătit de acum să-i întâlnesc pe frații care au venit să ne aștepte la aeroport. Pe Colea, translatorul nostru, un ucrainean voinic ce locuiește în Republica Moldova, frații îl cunoșteau mai bine. Era de-al lor, vorbea rusește, limba de care m-am îndrăgostit încă din clasa a V-a, când am auzit-o la tovarășa de limba rusă pentru prima oară. Dar după ce au trecut câteva minute, și Filip și eu aveam sentimentul că ne cunoaștem de-o viață cu toți ceilalți. Este un fapt obișnuit în familia Domnului Isus, care prin jertfa Lui ne-a mântuit pe toți cei care credem în El.

Eram în 23 ianuarie 2009. Asa a început cea de-a treia călătorie misionară în Siberia orientală.

A doua zi am plecat spre orașul Iagodnoe, la 500 de km de Magadan, la o adunare unde ne așteptau frații cu multă nerăbdare ca să le împărtășim Cuvântul Evangheliei. Pe drum, frații ruși ne-au arătat locurile unde au fost lagărele comuniste în care au murit sute de mii de oameni. Regiunea Magadan era recunoscută în fosta URSS pentru regimul sever care era aplicat în lagărele de muncă silnică. Ne-am oprit într-un loc în care termometrul din bordul mașinii indica temperatura de afară de minus 52 de grade Celsius. Am coborât din mașină. Vântul ne biciuia fețele, iar frigul ne-a intrat până în măduva oaselor. Minus 52 de grade... Aveai impresia că cineva îți taie fața cu lama fără o anestezie în prealabil.

În astfel de condiții lucrau frații noștri care erau închiși în acele lagăre de către un regim care a vrut să construiască o societate fără Dumnezeu. Dar și dragostea pentru Domnul Isus, Mântuitorul lor, a fost atât de mare încât au biruit până la capăt, cei mai mulți dintre ei sfârșindu-și calea pe acest pământ în acele locuri înghețate. Regimul comunist din URSS a trecut odată cu destrămarea Imperiu Sovietic. Afirmația fostului tovarăș Nichita Sergheevici Hrusciiov că „cel din urmă credincios va fi arătat la televizor, iar Biblia va mai putea fi văzută doar la muzeu“ nu s-a adevărit. Acum Rusia are porțile deschise pentru Evanghelie. Poți proclama Cuvântul Domnului, într-un mod liber, din Piața Roșie din Moscova până la cel mai îndepărtat sat din taigaua extremului Orient.

Mare ne-a fost bucuria când, în 2007, grupul nostru de 17 frați români, veniți pentru a predica Evanghelia, a întâlnit în orasul Nahotdka, o localitate situată la vreo 250 de kilometri de Vladivostok, frați penticostali care Îl slujeau pe Dumnezeu cu credință și cu teamă sfântă, așa cum cere Cuvântul Său. Apoi, timp de două săptămâni cât am stat atunci în Rusia, pe tot parcursul drumului până la Habarovsk, Birobidzan și Komsomol'skna Amur, locul cel mai îndepărtat vizitat de noi, aflat la 2500 de kilometri de Vladivostok, am întâlnit biserici penticostale vii. M-am întrebat atunci cine a adus Cuvântul Domnului în acele locuri atât de îndepărtate. Mai târziu am aflat că Dumnezeu s-a folosit de fratele Ivan Voronaev ca să aducă în 1921

Mesagerul Cincizecimii

flacăra Rusaliilor și în Rusia, țara care avea nevoie de focul sfânt al Duhului lui Dumnezeu. Fratele Ivan Voronaev, după ce a lucrat neobosit, predicând Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu însoțită de puterea Duhului Sfânt aproximativ 10 ani, a fost apoi arestat și a petrecut 28 de ani în Gulagul sovietic pentru că Îl iubea pe Domnul Isus Cristos și predica salvarea omului din păcat prin jertfa mântuitoare de pe Golgota. Dar peste tot pe unde a ajuns fratele Voronaev împreună cu colegii de suferință, deportați de comuniști, au dus cu ei flacăra Rusaliilor. Astfel s-a aprins Focul Duhului Sfânt în fosta URSS.

Bucuria mea este de nedescris că în sfârșit cartea *Mesagerul Cincizecimii* a fost tradusă în limba română și a văzut lumina tiparului. Această carte este un document istoric de mare valoare pentru generația secolului XXI, care ar trebui să cunoască cât de mare a fost prețul plătit pentru ca Evanghelia să ajungă până la noi.

Nu știm ce ne rezervă viitorul, dar dacă va trebui să trecem și noi pe drumul prigoanei, Doamne, ajută-ne să fim gata.

„Fiecaruia din ei i s-a dat o haină albă și li s-a spus să se mai odihnească puțină vreme, până se va împlini numărul tovarășilor lor de slujbă și al fraților lor, care aveau să fie omorâți ca și ei.“ APOCALIPSA 6:11

CORNEL NISTOR

27 octombrie 2011

Pastor în Biserica Pentecostală „Betleem“ din Londra

PREFAȚĂ

*„Alta este strălucirea soarelui, alta strălucirea lunii
și alta este strălucirea stelelor; chiar o stea se deosebește
în strălucire de altă stea“ (1 COR. 15:41).*

Prefațăm această carte dedicată lui Ivan Efimovici Voronaev, personalitate istorică și un slujitor binecuvântat al credinței creștine evanghelice, om trimis de Domnul Isus Cristos pentru propovăduirea Cuvântului Evangheliei într-o țară bolșevică. Sperăm că cititorul va fi motivat și îmbogățit citind-o. Este o carte valoroasă tocmai prin faptul că oferă cititorilor posibilitatea de a cunoaște în detaliu viața, slujirea și suferințele, pe care le-au avut de îndurat atât Ivan Voronaev, cât și mulți dintre slujitorii apropiați lui. Și precum o stea se deosebește în strălucirea sa de o altă stea, așa fiecare dintre slujitori este deosebit în felul său. Contribuția lui Voronaev la întemeierea Bisericii Creștine Evanghelice se deosebește de cea a contemporanilor săi printr-o importanță aparte, care este tot mai evidentă în decursul timpului, fiindcă toate lucrurile își au timpul lor sub soare.

Jertfa măreață a acestui om poate fi apreciată cu atât mai mult prin prisma comodității creștinismului actual. Când Uniunea Sovietică a căzut și s-au deschis frontierele, mulți, convingși fiind că aceasta este voia lui Dumnezeu pentru ei, s-au grăbit să-și părăsească patria dezorganizată și instabilă și au plecat într-un loc mai bun. Pentru Ivan Efimovici, însă, Domnul a trasat un cu totul alt drum, îndreptându-l în direcția opusă. În cele mai întunecate vremuri pentru Rusia, acest om, ascultând de glasul Domnului, alege să părăsească comodul continent

American, unde ar fi putut sluji și trăi în liniște, bucurându-se de bunăstare și respect, și să se întoarcă în Rusia cu întreaga sa familie. Conștient de tot ce i se putea întâmpla, el se încrede în Domnul și merge în Numele Lui ca să răspândească Cuvântul lui Dumnezeu în Rusia. Propovăduind în condiții de viață neînchipuit de grele, când pericolul represaliilor îi amenința pe toți creștinii, el valorifică timpul ce i s-a încredințat lui pentru slujire.

Cu siguranță, acest om va primi și răsplata de la Domnul Isus Cristos, după măsura „marginilor, pe care le-a însemnat Dumnezeu“ ca să ajungă până la noi. Frații Voronaev și Koltovici nu s-au bizuit pe puterea lor în lucrarea propovăduirii, ci s-au încrezut în Dumnezeu care asigură necesarul răspândirii Evangheliei lui Cristos (vezi 2 Cor. 10:14). Slavă lui Dumnezeu, lucrarea lor a fost continuată de către cei cărora li s-a transmis cuvântul despre botezul cu Duhul Sfânt. Lucrarea întăririi frățietății în fosta URSS au continuat-o după el: G. G. Pohurco, A. I. Bidaș, I. A. Levciuk, V. I. Belih și alți frați binecuvântați. Toți aceștia au plătit un mare preț, având parte de suferințele lui Cristos. La fel ca în primul secol, și ei au purtat ocară lui Cristos în închisori, lagăre și deportări: „ei, de care lumea nu era vrednică – au răstăcit prin pustiuri, prin munți, prin peșteri și prin crăpăturile pământului“ (Evr. 11:38). Biserica dănuie și crește datorită jertfei lor biruitoare. Domnul a ridicat numeroși episcopi, predicatori și pastori, iar astăzi Biserica Lui este răspândită în toată lumea ca o armată înfricoșătoare sub drapelele ei.

Autorii acestei cărți au urmărit viața lui Voronaev pas cu pas, adunând documente și numeroase mărturii ale oamenilor, reproducând istoria vieții jertfite pe altarul credinței atât a lui Voronaev, cât și a tovarășilor săi. Nouă nu ne rămâne decât să citim aceste mărturii valoroase despre o viață trăită frumos, adunate în această carte. Voronaev a primit viață de la Domnul și a dăruit-o fără rezerve Celui ce poate să înmulțească roadele acestei vieți. La fel ca alți slujitori, se va înfățișa înaintea lui Dumnezeu aducând cu el în veșnicie rodul bogat al slujirii sale (Matei 25:20).

Voronaev a călătorit mult prin țară muncind, în veghere, în foamete, istovit, adeseori postind, în primejdii din pricina tâlharilor și în închisori din pricina propovăduirii Cuvântului lui Cristos,

sfârșindu-și viața ca martir. Viața lui luminoasă s-a stins, împușcat fiind, iar apoi rupt în bucăți de câinii păzitorilor, special dresați să sfârtece trupurile sfinților.

Îi mulțumesc Domnului Isus Cristos pentru fratele nostru Ivan Efimovici, care rămâne un exemplu de credință și în viață, și în suferință. Noi, urmașii lui în credință, suntem mulțumitori că el și tovarășii lui de slujbă au putut să ne transmită dedicarea lor în slujire ca un exemplu bun de urmat. Personal, aflându-mă acum la sfârșitul vieții mele și uitându-mă la moartea lor de martiri, doresc să le urmez credința, fiind marcat în mod special de exemplul lui Voronaev.

IVAN PETROVICI FEDOTOV

Actualul episcop al

Uniunii Bisericilor Credinței Creștine Evanghelice

PARTEA I

In 1885, anul în care s-a născut Voronaev, Imperiul Rus se afla într-o așteptare neliniștită. Acest sentiment amestecat de îngrijorare și speranță nu era întâmplător. Speranța cea mult așteptată întârzia să se împlinească. Se scurseseră mii de ani de când oamenii au început să sper.

Dicționarul explicativ al lui Ojegov definește speranța ca „așteptarea unei întâmplări fericite, credința că lucrurile vor lua o întorsătură favorabilă“.

Când oamenii trăiau în grădina Eden, nu exista nevoia de această așteptare, totul era într-o stare de fericire veșnică. Dar, odată cu căderea în păcat, fericirea și bucuria au fost pierdute, ivindu-se nevoia de speranță.

Acea stare disperată de așteptare nu a fost întâmplătoare, pentru că speranța nu apare din nimic, ea vine în urma experienței, în urma biruinței în încercări (Rom. 5:4). (Expresia *biruința în încercări* este tradusă în Biblia rusă ca *experiență*. Având în vedere că *biruința în încercări* este o *experiență* importantă în viața unui creștin, am ales să folosesc ambele variante de traducere – n.tr.).

Aplicată pe teritoriul Imperiului Rus, această experiență capătă un caracter deosebit în virtutea contextului și a particularităților acestei țări. Se poate spune că și roadele care au apărut și încă mai apar (poate unele din cele mai târzii) erau și sunt deosebite în acel ținut. „În vremea aceea se vor aduce daruri de mâncare Domnului Oștirilor, de poporul cel tare și puternic, de poporul cel înfricoșat de la începutul lui, neam puternic care zdrobește totul și a cărui țară este tăiată de râuri...“ (Is. 18:7). Dar ca să culegi roade, trebuie să mergi în acel ținut arid și să arunci sămânța.

...Duceți-vă, soli iuți, la neamul acela tare și puternic, la poporul acela înfricoșat de la începutul lui, neam puternic care zdrobește totul și a cărui țară este tăiată de râuri (Is. 18:2b).

Unul din primii „soli iuți“ care a ajuns pe pământul rusesc a fost, după părerea multor istorici, apostolul Andrei.

ÎNCEPUTUL

Istoricul Eusebiu al Cezareii (263-340) scrie că ucenicii lui Cristos au plecat în toată lumea pentru a predica Evanghelia și că apostolul Andrei s-a îndreptat spre regiunea sciților. Există și alte mărturii despre propovăduirea creștinismului în Europa de Est, cum ar fi scrierile lui Tertulian (în jurul anilor 160-240), Atanasie din Alexandria (a murit în 373) și ale lui Ioan Gură de Aur (347-470). Faptul că apostolul Andrei a misionat printre sciți este menționat în cronicile lui Epifanie al Ciprului. Iată și câteva citate: „Zăpezile Sciției sunt topite de focul credinței“ (Ieronim), „Andrei i-a îmblânzit pe sciți prin predicile sale“ (Eucherius din Lyon, a murit în 449).

Cronicarul Nestor amintește în scrierea sa că apostolul Andrei, mergând de-a lungul Niprului, a ajuns la locul unde mai târziu se va ridica Kievul și a vorbit astfel ucenicilor care erau cu el: „Vedeți voi dealurile acestea? Iată, pe aceste coline se va așterne harul lui Dumnezeu și se va întemeia o mare cetate, iar Dumnezeu va ridica aici multe biserici.“

În coloniile romane de pe malurile Mării Negre învățătura creștină a pătruns destul de devreme. Totuși, în a două jumătate a secolului al IX-lea, pe teritoriul Rusiei răspândirea creștinismului a fost ne semnificativă.

Cum a fost acea perioadă pentru sămânța semănată aici de către apostolul Andrei și urmașii săi? Nouă secole nu este puțin. Cum au trăit acești oameni, care primind vestea cea bună, pentru mulți ani au rămas în afară atenției cronicarilor?

Cu certitudine putem spune că munca evangheliștilor nu a rămas zadarnică. Umblarea unui apostol a lui Cristos călăuzit de Duhul Sfânt prin ținuturi sălbatice pline de primejdii nu putea să rămână fără rod.

INSTAURAREA CREȘTINISMULUI ÎN RUSIA KIEVEANĂ

Patriarhul Constantinopolului, Fotie, în scrisoarea sa către bisericile subordonate din zona răsăriteană, în anul 875, remarcă reușitele ortodoxiei, consemnează botezul Rusiei Kievene și întemeierea Bisericii în timpul conducerii lui Ascold. Printre altele el scrie: „Nu doar bulgarii s-au convertit la creștinism, dar și acel popor care se deosebea prin sălbăticie și duritate, așa-numiții ruși. Cucerind popoarele învecinate, ei au devenit încrezuți și au amenințat până și Imperiul Roman. Dar acum și ei, schimbând vechea lor religie păgână în favoarea curatei învățături creștine, s-au unit cu prietenii noștri loiali, chiar dacă nu cu mult timp în urmă ne jefuiau cu obrăznicia lor binecunoscută. Acum ard de o sinceră dorință după credință, au primit pe păstorul (arhiepiscopul Mihail) și respectă sărguincios toate cerințele credinței creștine.“

La botez, Ascold primește numele creștin Nicolae. Mai târziu acest lucru a fost confirmat de către nepotul împăratului bizantin Constantin al VII-lea Porfirogenetul. După cum spune legenda, arhiepiscopul Mihail a fost primit la Kiev cu respect. *Preoții păgâni* au cerut un semn: dacă Evanghelia aruncată în foc nu va fi mistuită, toți vor primi credința creștină. După ce arhiepiscopul s-a rugat, sulul cu Sfânta Scriptura a fost aruncat în sobă. Când focul s-a potolit, sulul a fost scos din sobă nevătămat, nici măcar ciucurii de la șnurul cu care era legat nu au fost atinse de foc.

La mijlocul secolului al IX-lea, în Europa de Est s-au format două state slave: Rusia, cu centrul la Kiev, și Slavia, cu centrul în zona Staraia Ladoga, unde s-a stabilit dinastia normandă. Fondatorul acestei dinastii a fost Riurik din Upsala care a murit în 879, lăsându-și tronul

fiului său, Igor, încă neajuns la vârsta majoratului. Conducerea a fost preluată de tutorele său, Oleg. În 882, acesta pornește într-un atac militar împotriva Rusiei, cucerește Kievul și-l omoară pe *Ascold*, și se proclamă conducătorul statului reunit al slavilor. Astfel păgânismul ajunge din nou la putere în Kiev.

În 944, cneazul Kievului, Igor, încheie un tratat cu Imperiul Bizantin. Textul tratatului confirmă că în Rusia Kieveană atât creștinismul, cât și păgânismul coexistau, populația fiind împărțită între cei botezați și cei nebotezați. Tratatul prevede pedepse diferite în funcție de credința inculpatului: de la Dumnezeu creștinilor și de la dumnezeul păgânilor (zeul Perun). În același tratat este menționată catedrala SF. ILIE din Kiev.

Cneazul Igor și-a pierdut viața în timpul colectării tributului de la drevliani și este urmat la tron de soția sa Olga. Aceasta se convertește la creștinism în 965 și conduce statul în calitate de tutoare a fiului său minor Sveatoslav. În 956 Olga a fost primită la Constantinopol de împăratul bizantin Constantin Porfirogenetul. Între membrii suitei se afla prezbiterul Grigori. Acesta a oficiat ceremonia de înmormântare a Olgăi în anul 969. Credința creștină a Olgăi a avut o mare influență asupra nepotului ei, Vladimir, viitorul cneaz al Kievului.

În anul 969, conducerea statului cu capitala la Kiev trece în mâinile fiului lui Igor și al Olgăi, cneazul Sveatoslav. Acesta pornește persecuția împotriva creștinilor care a durat până în anul 972. Creștinii erau făcuți responsabili până și pentru eșecurile militare. Cei care refuzau să aducă jertfe idolilor erau executați, nu a fost cruțat nici măcar fratele de sânge al lui Sveatoslav, Gleb. La porunca lui Sveatoslav au fost distruse două catedrale construite de mama sa, Olga, peste mormântul lui *Ascold* – catedrala SF. SOFIA și catedrala SF. NICOLAI. Pietrele de la catedralele distruse au fost folosite la construirea templelor păgâne.

În anul 977, un nou cneaz al Kievului, Iaropolk, primește ambasadori ai papei de la Roma care încercau să instaureze creștinismul în Rusia Kieveană sub tutela Bisericii Catolice.

În anul 980, pe tron urcă fiul nelegitim al lui Sveatoslav, Vladimir. La începutul domniei lui, Vladimir devine liderul grupării anticreștine, înființează un nou Pantheon păgân, care avea șase zei păgâni. Acești

zei erau considerați zeii triburilor slavilor de est: polianii, drevlianii, dragovicii, severienii, crivicii și slovenii. În afara zeilor ploii, vântului și vegetației, în Pantheon mai erau idoli zeilor împrumutați: zeul iranian al soarelui, Hors; zeița triburilor finice de pe regiunea de nord a Volgăi, Mokoș; zeul lituan al fulgerului, Perun. Unind aceste zeități născocite de imaginația omenească într-un singur Pantheon, Vladimir încerca să unească Rusia în jurul Kievului. Zeul suprem a fost numit Perun. În templele păgâne erau aduse ca jertfă nu numai animale, ci și oameni. Astfel au fost executați doi creștini neguțatori Ioan și Feodor.

Dar în anul 986 se întâmplă ceva extraordinar: cel care avea reputația unui păcătos înrăit, capabil de orice mârșăvie, minciună, trădare, adulter, beție, fapte josnice – până la crimă împotriva fratelui său și violarea ducesei Rogneda sub ochii părinților ei, cneazul Kievului, Vladimir, începe să simpatizeze cu religia monoteistă. La Kiev sunt chemați mai mulți misionari: reprezentanții islamului din regiunea bulgarilor de pe Volga, ai catolicismului din Germania, ai ortodoxiei din Imperiul Bizantin și ai iudaismului din Hazaria.

Pe coasta de nord a Mării Caspice se formează hanatul de Hazaria, constituit din refugiații din Israel, cucerit și distrus de romani în luna septembrie a anului 70. Prăbușirea Templului a risipit evreii prin toată lumea. Atunci când cneazul Vladimir era în cumpănă, alegând religia oficială pentru statul rus, acest fapt istoric l-a făcut să se îndoiască de adevărul religiei iudaice. „Dacă Îl slujiți pe Dumnezeuul vostru cum se cuvine și vă închinați înaintea Lui în mod corect, atunci de ce v-a izgonit de pe pământul strămoșilor voștri? i-a întrebat cneazul pe ambasadorii din Hazaria care doreau instaurarea iudaismului în Rusia.

Reprezentantul Imperiului Bizantin i-a explicat într-un mod foarte sistematic credința creștină, povestindu-i evenimentele biblice de la Adam până la prăbușirea Ierusalimului, explicându-i prorociile, sensul jertfei lui Isus Cristos și cea de-a doua venire a Lui, arătându-i tablouri cu imagini despre Judecata de Apoi și demonstrându-i răspândirea creștinismului printre alte popoare din lume. I s-a propus să se boteze. Răspunsul lui Vladimir a fost că mai așteaptă. În următorul an sunt trimiși niște ambasadori din Rusia în regiunea

Bulgariei de pe Volga, Germania și Imperiul Bizantin cu scopul de a studia ritualurile bisericești. Ambasadorii au căzut de acord că felul bizantin le-a plăcut cel mai mult.

După cum scrie în „Relatarea vremilor străvechi“, în anul 988, cneazul Vladimir, folosind sfatul unui preot-trădător (transmis cu arc și săgeată), închide conductele de apă subterane ale orașului Hersones, cucerind astfel orașul. După aceea Vladimir cere împăraților bizantini Vasile al II-lea și Constantin al VIII-lea să i-o dea de nevastă pe sora lor, Anna. Cei doi împărați au consimțit, condiționând însă această cerere a lui Vladimir de primirea botezului. Ei o conving pe sora lor să se mărite cu Vladimir și o trimit la Hersones. Dar Vladimir n-a vrut să intre în catedrala ortodoxă pentru ritualul căsătoriei. Dintr-o dată însă Vladimir a început să aibă probleme cu ochii și și-a pierdut vederea. Anna l-a sfătuit să primească botezul ca să se însănătoșească. Ascultând de sfatul ei, Vladimir se botează și își recapătă vederea în mod miraculos.

Noul cuplu se întoarce la Kiev împreună cu acel preot-trădător Anastas care l-a ajutat să cucerească și să jefuiască orașul. Vladimir aduce cu el pradă de război: obiecte bisericești, icoane, două altare de aramă, patru statui de aramă, moaștele lui Clement (papa de la Roma) și ale ucenicului său, Tit.

La Kiev, Vladimir desființează Pantheonul păgân, înființat tocmai de el. A doua zi, după porunca lui, populația Kievului începe să fie botezată în râul Poceaina. După aceea, Vladimir poruncește construirea catedralelor creștine în locurile unde fuseseră templele păgâne, slujitorii pentru acele catedrale fiind aduși din Herson.